

*Гриньова Наталія В'ячеславівна
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини,
м. Умань*

ПСИХОКОРЕКЦІЯ МАЙБУТНІХ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ МЕТОДОМ АСПП

Необхідною умовою професійної підготовки та становлення майбутнього психолога-практика є особистісна психокорекція (О. Бондаренко, С. Максименко, Н. Ничкало, В. Рибалка, О. Киричук, В. Семиченко, В. Татенко, Т. Титаренко, Н. Чепелева, Т. Яценко та ін.). Термін «психологічна корекція» вживається в психотерапії, спеціальній педагогіці, практичній психології. В науковій літературі окреслене поняття індивідуальна «психологічна корекція», що означає «тактовне втручання у процеси психічного і особистісного розвитку людини з метою виправлення відхилень у цих процесах і часто справляє вплив не лише на особистість, а й на її оточення, організацію життєдіяльності» [1, с. 283]. Термін «особистісна корекція» вживається в контексті підготовки психологів-практиків до професійної діяльності; означає «гармонізацію особистості, нівелювання її внутрішніх затисків і перешкод щодо оволодіння фахом практичного психолога» [2, с. 32].

Активне соціально-психологічне пізнання (АСПП) – це процес навчання психологів-практиків, в результаті якого майбутні фахівці отримують психологічні знання, уміння, навички. В процесі АСПП відбувається формування якостей важливих для професійної діяльності, розвиток професійних навичок (слухання і розуміння партнера, поведінки), саморефлексії, соціально-перцептивного інтелекту, психологічної культури, творчого потенціалу.

Організаційно-методичні аспекти проведення груп АСПП детально розкриті у працях Т. С. Яценко та її послідовників: С. М. Аврамченко, К. А. Бабенко, О. Г. Білої, Т. І. Білухи, Л. Л. Бондаревської, Т. В. Горобець, І. В. Євтушенко, Б. Б. Іваненко, І. В. Калашник, А. Е. Мелоян, Л. В. Мошенської, О. Г. Стасько, С. Г. Харенка, Н. В. Шавровської та інших.

Проходження психокорекційних груп за методом АСПП сприяє формуванню професіоналізму майбутнього практичного психолога. Досягнення професіоналізму відбувається у три етапи:

1) опанування принципами групової взаємодії та набуття необхідних навичок самопізнання та самокорекції;

2) корекція самого себе та аналіз впливу особистісної проблематики на взаємодію з іншими людьми;

3) супервізія роботи в якості практичного психолога [3].

Орієнтирами особистісних змін та зростання для практичних психологів слугують критерії відкоригованості, які розроблені у форматі психодинамічної теорії: 1) пізнання природи психіки в єдності сфер свідомого і несвідомого; 2) розуміння світу інших людей й прийняття їх такими, якими вони є; 3) розвиток психологічної зрілості; 4) узгодження раціонального, поведінкового та емоційного аспектів особистості; 5) відкритість для набуття нового досвіду; 6) відсутність негативних емоційних реакцій в ситуаціях взаємодії з іншими; 7) творча самореалізація [4].

Показниками ефективності особистісної корекції за методом АСПП є загальні і спеціальні результати (ефекти). Загальні результати полягають в гармонізації структури особистості учасників психокорекційних груп; оптимізації загальних здібностей до навчання; підвищенні загальної культури спілкування; зростання почуття необхідності самовдосконалення та реалізації потенційних можливостей. Спеціальні результати полягають у формуванні вміння програвати та аналізувати педагогічні ситуації; відпрацюванні навичок та вмінь оптимального спілкування, необхідних для здійснення професійної діяльності [1].

Отже, підготовка майбутнього психолога-практика має полягати не лише у формуванні належних теоретичних знань, а й у набутті навичок практичної роботи, зокрема у власній особистісній психокорекції, яка зорієнтована на глибинне пізнання психіки у взаємозв'язку свідомої та несвідомої сфер.

Література

1. Концептуальні засади і методика глибинної психокорекції: підготовка психолог-практика: навч. посіб. / [Т. С. Яценко, Б. Б. Іваненко, С. М. Авраменко та ін.] ; за ред. Т. С. Яценко. – К. : вища шк., 2008. – 342 с.
2. Яценко Т.С. Діагностико-корекційні особливості глибинно-психологічної практики / Т. С. Яценко. // Науковий часопис НПУ імені М.П.Драгоманова, Серія 12. Психологічні науки: Зб. Наукових праць. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. - № 29 (53). – С. 30 – 35.
3. Яценко Т. Глибинна психокорекція та упередження психічного вигорання / Т. Яценко, Б. Іваненко, І. Євтушенко. – К.: Главник, 2008. – 176 с. – (серія «Бібліотечка соціального працівника»).
4. Яценко Т. С. Основи глибинної психокорекції : феноменологія, теорія і практика : [навч. посіб.] / Т. Яценко. – К. : Вища шк., 2006. - 382 с.
5. Яценко Т. С. Теорія і практика групової психокорекції : активне соціально-психологічне навчання : [навч. посіб.] / Т. Яценко. – К. : Вища шк., 2004. – 679 с.